

РЕШЕНИЕ

№ 16358

гр. София, 11.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 55 СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: КАМЕЛИЯ ПЛ. КОЛЕВА

при участието на секретаря РОСИЦА М. ЛАШОВА
като разгледа докладваното от КАМЕЛИЯ ПЛ. КОЛЕВА Гражданско дело № 20221110152730 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 312 от *Гражданския процесуален кодекс*.

Образувано е по предявени от Л. Д. Т. (ищец) срещу Комисия за защита от дискриминация (ответник, за краткост КЗД), искове, както следва:

1) конститутивен иск по чл.344, ал.1, т.1 от *Кодекса на труда* (КТ) за признаване уволнението за незаконно и отмяна на Заповед № 32/01.08.2022 г. на работодателя;

2) конститутивен иск по чл. 344, ал.1, т.2 КТ за възстановяване на заемА.та преди уволнението длъжност „главен специалист“ в отдел „Управление на собствеността, Дирекция „ФСДУС“ при ответника;

3) осъдителен иск по чл. 344, ал.1, т.3 КТ вр.чл.225, ал.1 КТ за заплащане на обезщетение за времето, през което ищецът е остА.л без работа поради уволнението в размер на 9000.00 лева, представляващо брутното трудово възнаграждение за шест месеца, за периода 01.08.2022 г. – 01.02.2023 г.

Ищецът твърди, че е работила по трудово правоотношение при ответника на длъжност „главен специалист“ в отдел „Управление на собствеността, Дирекция „ФСДУС“ въз основа на трудов договор от 12.12.2005 г. Договорът бил прекратен от работодателя с процесната заповед на основание чл. 330, ал. 2, т. 6 КТ, считано от 01.08.2022 г. Според ищеца заповедта е незаконосъобразна. Сочи, че с предходна заповед – заповед № 31/01.08.2022 г. на председателя на КЗД, е била ангажирА. имуществена отговорност на ищеца в качеството

на служител, заемащ посочената по-горе длъжност, като било разпоредено да бъде удържА. от БТВ сума от 3885.00 лева. Отговорността била ангажира. за вреди, причинени на КЗД при неизпълнение на трудовите задължения на ищеца, тъй като закупувала стоки, които заплащала в брой, а представените фактури с приложени към тях фискални касови бонове, за които се установило, след проверка през мобилно приложение на НАП, че част от тях са с невалиден QR код или с различна информация от посочената в касовия бон /друга фирма, друг ЕИК, друга стойност и друга дата/. Нанесените вреди били на обща стойност от 32927.09 лева по 30 броя фактури за периода 09.11.2020 г. – 16.05.2022 г, констатирани в периода 13.07.2022 г /дата на първо откриване на вредата/ до 01.08.2022 г. Твърди, че заповедта, с която била ангажира. имуществената отговорност, била оспорена по реда на чл. 210, ал. № КТ, но към датата на исковата молба все още нямало произнасяне по жалбата на ищеца. Релевира, че установените в хода на тази проверка обстоятелства не могат да □ бъдат вменени във вина, тъй като е само ползвател на информацията, която се съдържа в тях и няма правомощието да извършва проверки за тяхната достоверност, а с такова се ползва НАП по реда на Наредба № Н18/13.12.2006 г. Доколкото обстоятелствата, установени в проверката, са дали повод да бъде дисциплинарно уволнена, оспорва, че следствие на дейността □ не са констатирани вреди за ответника. Сочи, че закупените със спорните документи стоки и материали са били предоставени на КЗД и са били използвани от нейните служители по предназначение, противно на констатираното в проверката. Твърди се, че наличието на вреда от нейната дейност не е установена по преписката, поради което счита, че не е следвало да бъде ангажира. отговорността □, а от там и да бъде дисциплинарно уволнена. Оспорва да е установено също противоправно деяние и причинна връзка между него и вредата. Освен това, навежда довод, че заповедта за уволнение е издадена в нарушение на чл. 189 и чл. 195 КТ, тъй като от мотивите □ не ставало ясно на кое от двете основания – това по чл. 187, т. 8, или това по чл. 187, т. 9 КТ се е позовал работодателят, а в мотивите на заповедта липсвало конкретни данни за нарушения /кога, от кого и как/ по отношение и на двете хипотези. Релевира, че дисциплинарния съвет е бил съставен в нарушение на закона и принципите за обективност, безпристрастност и законност. При тези съображения моли предявените искове да бъдат отхвърлени. Представя доказателства и прави искания за разпит на свидетели и приобщаване на трудовото досие по делото.

Ответникът, надлежно уведомен за правото си на писмен отговор, депозира такъв, с който оспорва предявените искове. Ответникът признава, че ищецът е работил по трудово правоотношение съгласно сключен между страните трудов договор от 12.12.2005 г. на длъжност „главен специалист“ в отдел „Управление на собствеността, Дирекция „ФСДУС“, както и че трудовото правоотношение било прекратено със заповед № 32/01.08.2022 г. Твърди, че след извършена проверка от одитен екип на Сметната палата е съставен протокол от 13.07.2022 г., в рамките на която проверка били установени множество фактури и касови бонове към тях за касови плащания, издадени за закупуване на материали и консумативни, подписани от ищеца и заплатени в брой от него, които съдържат нередовности, констатирани след справка в НАП – невалиден QR код, неправилна номерация и хронология на фактурите, различен търговец от този, посочен в тях, дата и стойност. Твърди, че

нанесените вреди били на обща стойност от 32927.09 лева по 30 броя фактури за периода 09.11.2020 г. – 16.05.2022 г. Сочи, че към самите фактури не били приложени приемо-предавателни протоколи и в съдържанието им стоките не били описани по вид, количество и марка, а от ищеца били искани два пъти обяснения – на 15.07.2022 г и на 29.07.2022, каквито били депозирани в срок и били приети от работодателя. Ответникът релевира, че вреда е налице, тъй като голяма част от фактурите били за суми, които надхвърлят многократно регистрираните към НАП стойности, т.е. с фискалната операция е заприходена сума, която е в пъти по-висока от заплатената от КЗД, с оглед на което разликата между реалната стойност на фактурите, която е регистрирана в НАП, и действително заплатената стойност се явява вреда. Изложени са аргументи, че ищецът носи вина с оглед заеманата длъжност, тъй като е следвало да осъществява дейности по доставка и осигуряване на стоково-материални ценности за нуждите на работодателя. Сочи, че изборът на доставчик е изцяло в компетентността и отговорностите на ищеца, който не е извършил проучване с необходимата грижа и е проявил груба небрежност в резултат на което е причинил вреда за работодателя. Твърди, че с това си поведение служителът сериозно е злоупотребил с разходването на финансови средства. Релевира, че оспорената заповед е мотивирана и от нея личи основанието за уволнение, което било по чл. 187, ал. 1, т. 8 КТ злоупотреба с доверието на работодателя. Обосновава, че поведението на ищеца, нейната длъжност и задължения, липсата на описание на стоките и закупуването им на цена, по-висока от пазарната, установява и нарушение по чл. 187, ал. 1, т. 9 КТ – увреждане на имуществото на работодателя. Счита, че извършеното нарушение е тежко, поради което е наложено и най-тежкото дисциплинарно наказание. Твърди, че процедурата по налагането му е спазена. Досежно претендираното обезщетение твърди, че няма доказателства, че ищецът е останал без работа. Релевира, че ищецът е придобил и упражнил право на пенсия. При тези съображения моли исковете да бъдат отхвърлени. Представя доказателства и прави искания. Претендира разноски.

В последното по делото открито съдебно заседание, ищецът не се явява и не се представлява.

В последното по делото открито съдебно заседание, ответникът се представлява от адв. С., който моли предявените искове да бъдат отхвърлени. В срок депозира писмена защита по спора, в която обосновава законността на уволнението. Релевира, че контролният орган е установил разминаване в сумите по фактурите с регистрираните стойности в НАП, че ищецът е имал свободен избор на доставчици и не е извършил проучването им с необходимата грижа, поради което е закупувал стока по неистински фактури, в резултат на което е причинена вреда на ответника. Сочи, че се касае за неправомерно поведение – неизпълнение на задължението за извършване на проучване на доставчиците, неизпълнение на задълженията за опазване на имуществото на работодателя и полагане на необходимата грижа при разходване на служебни средства, което е довело до злоупотреба с доверието на работодателя. Твърди, че поведението на ищцата е довело и до нарушение по чл. 187, ал. 1, т. 9 КТ. Обосновава, че нарушението представлява злоупотреба с доверието на работодателя

и е тежко, поради което наказанието му е съответно. Възражава по кумулативно съединените искове като обусловени от главния и като недоказани поради липса на данни за размера на търсеното обезщетение.

При проверка на материалите по делото, съдът намира от *фактическа страна* следното:

Обявено е за безспорно и ненуждаещо се от доказване по делото, че ищецът е работил по трудово правоотношение при ответника на длъжност „главен специалист“ в отдел „Управление на собствеността“, Дирекция „ФСДУС“ въз основа на трудов договор от 12.12.2005 г., който бил прекратен от работодателя с процесната заповед на основание чл. 330, ал. 2, т. 6 КТ, считано от 01.08.2022 г.

Наличието на трудово правоотношение между страните по спора се доказва от представения трудов договор № 5/12.12.2005г. и допълнително споразумение към него /л.26-37/, с които ищецът е назначен на работа при ответника на длъжност главен специалист „Домакин“ в дирекция „Финансово-стопански дейности и управление на собствеността“ с основно месечно възнаграждение в размер на 1040.00 лева, считано от 01.01.2019г. Към трудовия договор е приложена длъжностна характеристика на длъжност главен специалист – домакин. Основната цел на длъжността е да осъществява дейности по доставка, осигуряване, съхраняване и предоставяне на стоково-материални ценности за нуждите на КЗД. Преките задължения се свеждат до организира снабдяването, съхраняването и отпускането на материали, инвентар, обзавеждане и канцеларски принадлежности; завежда и поддържа картотека на постъпилите стоки и материали, инвентар, обзавеждане и канцеларски материали; завежда и поддържа лични картони на служителите на КЗД, в които се отбелязва зачисленото количество и вида на поверените за ползване на служителя техника, апаратура и инвентар; води отчетност за съхраняваните и отпуснати стоково-материални ценности; проучва потребностите на КЗД от закупуване на материали и консумативи, приема и оформя заявки, организира и/или извършва закупуването им; контролира качеството на доставените стоково-материални ценности, предоставени му за съхранение и разходване; своевременно предава в счетоводството получените фактури и други платежни документи за закупените стоки, материали, горива и оборудване; организира товаро-разтоварните и преносните работи и оформя съпровождаща документация; прави предложения за бракуване на ненужни стоки и материали; след извършване на проверка подписва обходните листове на служителите, на които е прекратено служебното/трудоовото правоотношение; спазва правилника за вътрешния ред; изпълнява и други конкретно възложени задачи, свързани с работата му. Предвидено е, че предимно планирането на ежедневната организация на работата е самостоятелно, като задачи се възлагат от директора на дирекция ФСДУС, началник-отдел УС, както и от председателя, зам.-председателя и главния секретар. За работата си лицето се отчита пред директора на дирекция ФСДУС и началник отдел УС. В чл. 7 от длъжностната характеристика е посочено, че заемащият длъжността отговаря за: отчитането на поверените му стоково-материални ценности; техническото състояние на поверената му техника; констатирани липси на стоки и материали; качеството на изпълняваната от него работа; опазване на

поверителна информация и служебна тайна; спазване на правилника за вътрешния ред; както и че носи имуществена отговорност за качеството и количеството на съхраняваните стоково-материални ценности, съоръжения и обзавеждане. Длъжностната характеристика е сведена до знанието на служителя на 07.11.2019г.

С писмо от 15.07.2022г. от Л. Д. Т. са изискани писмени обяснения във връзка с констатираните несъответствия от одитен екип на Сметната палата, описани в протокол от 13.07.2022г., установени при проверка на касови плащания в брой и установяване на фактури с приложени фискални бонове, които при проверката показват, че са с невалиден QR код или с различна информация от посочената в касовия бон: друга фирма, друг ЕИК, друга стойност и друга дата, заплатени в брой. В искането са посочени за кои направени покупки по конкретни фактури с номер, дата и издател се иска предоставянето на обяснения до 22.07.2022г. Искането е връчено на Л. Д. Т. на 15.07.2022г.

На 22.07.2022г. са постъпили писмени обяснения, в които Л. Д. Т. се обяснява за начина на поръчките и доставките. Заявява се, че от нея не е изисквано да проверява дали касовите бонове са верни или невалидни, а само проверявали дали цената на касовия бон съответства на стойността по фактура.

С писмо от 29.07.2022г. от Л. Д. Т. повторно са изискани писмени обяснения по повод на проект на одитен доклад на Сметната палата досежно кога е започнало снабдяването на КЗД със стоки от посочени в писмото конкретни доставчици; по какъв начин е заявявала доставките от тези фирми; по какъв начин е доставяна стоката в КЗД; кое длъжностно лице получава стоките и срещу какъв документ; как, къде и на кои лица е извършвано плащането в брой; как, къде и кога са получаване фактурите с касов бон към тях – на място в КЗД след предварително плащане или в офис на доставчика. Писмото е връчено на 29.07.2022г.

В тридневния срок са постъпили писмени обяснения от Л. Д. Т. /л.49/

Правоотношението на ищеца е прекратено със заповед № 32 от 01.08.2022г. на работодателя и на основание чл. 330, ал. 1, т. 6 КТ за нарушение на чл. 187, т. 8 и т. 9 КТ – злоупотреба с доверието на работодателя и уронване на доброто име на предприятието, считано от датата на връчването. Заповедта е била връчена на Л. Д. Т. на 01.08.2022г. Със заповедта е разпоредено на лицето да се изплатят следните обезщетения: по чл. 221, ал. 2 КТ – в размер на 1295.00 лева обезщетение в размер на БТВ за срока на предизвестието; по чл. 224, ал. 1 КТ - за неизползван платен годишен отпуск 48 работни дни за 2009г., 2021г. и 2022г. С оспорената заповед /л.80-82/ е наложено най-тежкото дисциплинарно наказание, като в нея е посочено, че служителят е извършил следното: *„При изпълнение на трудовите си задължения е закупувала стоки и се е разплащала в брой, а представените фактури са с приложени фискални бонове, които след проверка през мобилното приложение на НАП показват, че част от тях са с невалиден QR код или с различна информация от посочената в касовия бон, а именно друга фирма, друг ЕИК, друга стойност на касовия бон и друга дата. Фискалното устройство на две от фирмите са с един и същ номер. Установени са фактури, изхождащи от едната фирма, които няма правилна хронологична последователност между номерата съобразно хронологията на издаването им и номерата*

на фактурите са с различен брой цифри. Всичко това поставя под съмнение истинността на разходооправдателните документи. Като се има предвид, че единственият подпис на получил стоката по посочените опорочени фактури /със съмнения за тяхната действителност/ е на г-жа Л. Д. Т., както и че липсват документи, доказващи по безспорен начин постъпването на описаните материали в Комисията за защита от дискриминация /констатация на одитен екип за липса на приемо-предавателни протоколи за получаване и др. в този смисъл/. Нанесените вреди са в размер на общата стойност на фактурите /30 броя/: 32927.09 лева и са реализирани в периода 09.11.2020г. до 16.05.2022г. Към заповедта е приложен опис на тези фактури, както и самите фактури, фискалните бонове към тях и РКО. Фактурите носят подпис на лице, посочено като Л. Д. Т..

От приложената по делото заповед № 59/29.08.2022г. се установява, че работодателят е наредил на Л. Д. Т. да се изплати обезщетение на основание чл. 222, ал. 3 КТ в размер на brutното □ трудово възнаграждение за срок от шест месеца поради придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, работейки при един и същ работодател през последните десет години от трудовия си стаж – от 2005г. до 2022г. без прекъсване.

Като свидетел по делото е разпитан А. Н. Й. Показанията на свидетеля установяват, че като служител в КЗД на длъжност главен секретар, имала за задача да ръководи администрация, но Л. Т. не била на пряко нейно подчинение. Свидетелят познавал работата на Л., тъй като последната била домакин и ги снабдявала с материали. Пряк ръководител на Л. бил началника на отдел „Управление на собствеността“, която се намирала в дирекция „Финансово стопанска дейност“. В отдела работели още двама души на длъжност шофьори, като само Л. се занимавала с дейността като домакин. А. Н. Й. поръчвала материали на Л., но не знае от къде ги е закупувала. На свидетеля не е известно Л. Т. да е имала задължение да се консултира с прекия ръководител откъде да закупи материалите. Заявява, че Л. Т. пазарувала сама, по нейно усмотрение, имала си служебен автомобил и отговаряла за отчитането и съхранението на тези материали. Свидетелят знае за проверка от одитен екип на Сметната палата, който установил разминаване между фактурата и касовата бележка, но не била част от проверката, нито била лице за контакт. Казва, че може би една от бележките на одитния доклад била, че не навсякъде има приемо-предавателни протоколи и че Л. един вид сама си се е разпореждала. Свидетелят не може да отговори дали Л. сама е завеждала стоката и се е отчитала, но тя отговаряла за склада, за наличността в него, когато има нужда от нещо, да отиде и да напазарува и като се поиска нещо от другите служители, да го даде. Свидетелят присъствал при връчване на заповедта, като имал за задача да връчи заповедта в присъствието на свидетели.

Като свидетел по делото е разпитан също Т. Б., от показанията на която се установяват изпълняваните от ищцата функции, процедурата по поръчка и плащане на материалите и извършения одит. Свидетелят познава Л. от работата □ като служител в КЗД в дирекцията, която свидетелят оглавявал като директор. Л. заемала длъжността главен специалист и изпълнявала функциите на домакин - да осигурява с всякакви необходими материали, канцеларски, различни консумативи, вода, поддръжка на принтери. Тя осъществявала връзка

с контрагенти, осигурявала доставките и се извършвало касово разплащане, след което раздавала консумативи на служителите. Л. Т. имала длъжностна характеристика и била в пряко подчинение на началник отдел „Управление на собствеността“. Задачи получавала от свидетеля като директор на дирекцията, в която се намира отдела, както и от председателя на комисията при необходимост от доставки, които били извънредни и не били част от типичните и регулярните. Тя си създавала контрагенти, с които извършвала доставки. Свидетелят описва, че преди закупуването на материали се прави заявка от Л. Т. за доставка за необходимите материали, която е месечна доставка, която заявка трябвало да се утвърди от началник отдел, от директора на дирекцията, от главен секретар и от председателя, след което се закупувало необходимото. По принцип всички заявки се утвърждавали. При по-голяма част от заявките се плащало по банков път, но имало такива, които се плащали по касов път. Л. заплащала или със свои средства и после си възстановявала парите от касата, или взимала аванс от касата и после се отчитала в касата. При доставката се представял целия набор от документи – контролен лист, фактура, заявката и касовия ордер. Финансовият контрольор бил първият, пред когото Л. трябвало да представи документите, за да се направи проверка, да се сравни касовия бон с фактурата. Касовият бон се сравнявал да има код, атрибутите на фактурата да съответстват на тези на касовия бон и фактурата и да съответстват по цена, да съответстват по име на фирмата. Тези документи били нужни, за да може да се извърши плащането, като финансовият контрольор изготвял контролен лист, а главният счетоводител, председателя, директора на дирекцията и касиера се разписвали на касовия ордер. Същата била процедурата и когато Л. плащала с лични средства и после си взимала парите от касата. При ответното дружество нямало устройства за проверка на баркода на касовия бон. След като се извършил одита, разбрали как се проверява баркода на касовия бон, но дотогава не го проверявали. Според свидетеля има наредба, в която пише кои данни трябва се сравнят във фактурата и касовия бон. Одиторите с тази програма на НАП за сравнение на касовия бон, от която се виждало дали е регистрирано в НАП, дали е регистриран. сделката и дали съответства точно доставката със сумата, с фирмата и ако не съответства, изписвало, че е невалидно или некоректно. Л. си осигурявала доставките, но е имало случаи, когато я няма, да се приемат продуктите и от други служители. Единствено Л. работила като домакин. Никога досега ответното дружество не е имало недостиг на консумативи. Докато Л. била домакин, много рядко се е броило дали съответстват наличностите в склада с тези по фактурите, тъй като и имали доверие. Одитът проверявал цялата комисия. На служителите, включително на свидетеля като директор, казали че трябва да осъществяват контрол и носят отговорност.

Софийският районен съд, вземайки предвид материалите по делото и доказателствата, въз основа на вътрешното си убеждение и закона, прави следните **правни изводи**:

С иска за признаване на уволнението за незаконно по чл. 344, ал.1, т.1 КТ ищецът отрича потестативното право на работодателя да прекрати трудовото правоотношение с едностранно изявление. Предмет на делото е съществуването на това потестативно право, поради което, ако съдът признае, че то е съществувало и е надлежно упражнено,

уволнението е законно. Уважаването на иск на така предявеното основание предполага липса на проведено от ответника пълно и главно доказване на обстоятелствата, установяващи законосъобразно прекратяване на трудовия договор, разпределено в негова доказателствена тежест с доклада по делото.

В настоящия процес не е спорно, че ищецът е работил по трудово правоотношение при ответника на длъжност „главен специалист“ в отдел „Управление на собствеността, Дирекция „ФСДУС“ въз основа на трудов договор от 12.12.2005 г., който бил прекратен от работодателя с процесната заповед на основание чл. 330, ал. 2, т. 6 КТ, считано от 01.08.2022 г. чрез налагане на дисциплинарно наказание „уволнение“. Това се установява и от приложените документи.

Спори се за законосъобразността на това прекратяване.

По иска по чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ:

Както се посочи по-горе, тежестта за доказване законосъобразността на упражненото от работодателя потестативно право да уволни работника е на самия работодател.

В случая, за да прекрати правоотношението, работодателят се е позовал на чл. 330, ал. 2, т. 6 КТ – прекратяване на трудовия договор, когато работникът или служителът бъде дисциплинарно уволнен, по-конкретно по чл. 190, ал. 1, т. 4, предл. първо КТ - злоупотреба с доверието на работодателя за нарушение по чл. 187, ал. 1, т. 8, предл. първо и второ КТ - злоупотреба с доверието и уронване на доброто име на предприятието.

Извършеното уволнение се оспорва с довод за липса на нарушенията на трудовата дисциплина от стр.А. на служител, включително противоправно деяние, вреда и причинна връзка между него и вредата, както и спазването на императивно разписаните в КТ правила за законосъобразно уволнение – изискването за мотивиране на заповедта, включително, че в нея не е ясно за кое нарушение, кога и как е извършено и на кое от двете основания се налага наказанието – за дисциплинарно нарушение по чл. 187, т. 8, или по чл. 187, т. 9 КТ; както и с довод, че дисциплинарния съвет не е бил обективен в преценката си.

Съгласно чл.195 КТ дисциплинарното наказание се налага с мотивир.А. писмена заповед, в която се посочват нарушителят, нарушението, и кога е извършено, наказанието и законният текст, въз основа на който се налага.

Заповедта е издадена от оправомощено да представлява работодателя лице по смисъла на чл. 192, ал. 1 КТ – управителя на председателя на Комисия за защита от дискриминация. Преценката дали е извършено нарушение, респ. дали следва да бъде наложено наказание, се прилага именно от този орган. Данни за дисциплинарен съвет, който да е взел отношение по случая, няма, поради което релевираното възражение не се споделя.

Заповедта е издадена в предвидения от закона двумесечен срок от извършване на твърдяното нарушение на трудовата дисциплина, за което работодателят е уволнил служител. Твърди се, че деянията са осъществени в периода 09.11.2020г.-16.05.2022г., а се

установява, че работодателят е узнал в пълен обем за това от протокол от 13.07.2022г. на одитен екип на Сметната палата на 13.07.2022г. Доколкото заповедта е издадена на 01.08.2022г., указания от закона преклузивен срок не е пропуснат /чл.194, ал. 1 КТ/. По делото датата, на която е узнал работодателя в пълнота за нарушението не се оспорва, поради което и с оглед следващите по дата документи /искане за писмени обяснения/, съдът приема, че именно тази е датата на узнаване.

Преди издаване на заповедта е изготвено искане за предоставяне на обяснения на служителя по реда на чл.193 КТ. До ищеца са изпратени две искания за даване на обяснения на основание чл. 193, ал. 1 КТ, предхождащи датата на заповедта. В първото е поискано да бъдат дадени обяснения за следните покупки, направени от служителя, заплатени в брой и получените и представени фактури с приложени фискални касови бонове, описани в искането. Във второто е поискано да бъдат дадени обяснения от кога служителят е започнал снабдяването на КЗД със стоки от посочените доставчици; по какъв начин е заявявала доставките от тези фирми за всяка поотделно; по какъв начин е доставяна стоката в КЗД; кое длъжностно лице получава стоките и срещу какъв документ; как, къде и на кои лица е извършвано плащането в брой; как, къде и кога са получавани фактурите с касов бон към тях. Исканията са връчени лично на ищеца на 15.07.2022г. и на 29.07.2022г. и обяснения са постъпили. Спазването на тази предпоставка от дисциплинарното производство не се оспорва от ищеца, и при тези данни, съдът намира, че е спазена.

Изискванията на чл. 195 КТ относно съдържанието на заповедта за дисциплинарно наказание са изпълнени, когато нарушението е конкретизирано в достатъчна степен - с оглед защитата на работника или служителя и за да бъде осъществен съдебният контрол за законност на наложеното наказание. Тези изисквания са налице, когато: в искането за даване на обяснения и в заповедта за налагане на наказание нарушението е посочено по разбираем за работника начин и когато в отношенията между работника и работодателя е ясно за какво е наложено наказанието. Наличието на яснота се установява от поставените от работодателя въпроси по повод на дисциплинарното нарушение и дадените от работника или служителя отговори по чл. 193 КТ. Наличието на дадени писмени обяснения от стр.А. на работника /по връченото му искане за даване на обяснения/, когато в искането нарушението на трудовата дисциплина е било посочено по разбираем за работника начин, са достатъчни да установят, че същият е бил наясно с причините за уволнението му. В този смисъл решение № 7 от 23.01.2018 г. на ВКС по гр. д. № 1393/2017 г., III г. о., ГК. Когато обяснението е поискано преди връчване на заповедта за налагане на дисциплинарно наказание, с него ищецът е запознат със съществени елементи на допуснатото нарушение, където то е индивидуализирано, на ищеца е предоставено достатъчно време за отговор и той се е възползвал от правото си да изложи съображения по съответното нарушение, обстоятелството че заповедта за уволнение не препраща към писмото, с което са поискани обясненията, не води до немотивираност на същата, защото ищецът вече е бил осведомен и запознат с конкретното нарушение.

Няма спор в практиката, сред която решение № 43 от 7.03.2018 г. на ВКС по гр. д. №

2085/2017 г., IV г. о., ГК, че нарушенията може да са конкретизирани в отделен документ, към който заповедта да препраща, но с него служителят следва да бъде изрично запознат преди или най-късно до искането за обяснения по тях. Правилото произтича от изискването служителят да бъде наясно с констатираните негови простъпки, които следва да се уточнят по време и обстоятелства на извършване, за да се приеме, че заповедта за уволнение е мотивирана по смисъла на чл. 195, ал. 1 КТ. В производствата по трудови спорове важат правилата на общия исков процес за доказателствената сила на документите, доколкото същите са относими, допустими и необходими за правилното решаване на спора. Само при конкретно упоменати нарушения може да се счете, че е изпълнено изискването за предоставяне на възможност на адресата да даде обяснения по случая, съответно за мотивиране на заповедта. Когато нарушенията на трудовата дисциплина, послужили като основание за налагане на дисциплинарното наказание, са констатирани в официален документ, към който препраща заповедта за уволнение, който не е бил оспорен по надлежния ред, с него се доказват обективизираните в документа изявления и действия, които съдът е длъжен да зачете при решаване на спора /в този смисъл Решение № 43 от 7.03.2018 г. на ВКС по гр. д. № 2085/2017 г., IV г. о., ГК/.

Изложените принципни разбирания, отнесени към настоящия случай, дават основание на съда да заключи, че оспорената заповед е немотивирана..

Дисциплинарното наказание е наложено за нарушение на дисциплината под формата на злоупотреба с доверието на работодателя и уронване на доброто име на предприятието за това, че в периода 09.11.2020г.-16.05.2022г. при изпълнение на задълженията си Л. Т. е закупувала стоки и се е разплащала в брой, а представените фактури са с приложени фискални бонове, които след проверка през мобилно приложение на НАП показват, че част от тях са с невалиден QR код или с различна информация от посочената в касовия бон: друга фирма, друг ЕИК, друга стойност и друга дата; фискалното устройство на две от фирмите е с един и същ номер; установени са фактури, изхождащи от една фирма, които няма правилна хронологична последователност между номерата, което поставяло под съмнение истинността на документите, както и като е взето предвид, че единственият подпис на получател на стоката в опорочените фактури е Л. Д. Т., както и че липсват документи, доказващи по безспорен начин постъпването на описаните материали в КЗД, в резултат на което са нанесени вреди в размер на общата стойност по 30 броя фактури от 32927.09 лева, реализирани в периода 09.11.2020г.-16.05.2022г. Изложените мотиви в заповедта за уволнение, според този съдебен състав, не са достатъчно ясни и конкретни. От тях не става ясно за какво/какви действия и/или бездействия е ангажирана дисциплинарната отговорност на служителите – дали е за неизпълнение на служебните задължения да проверява валидността на QR код на фискален касов бон към фактура за закупена стока, или че липсват документи, ерго не е съставила такива /липса на отчетност/, доказващи по безспорен начин постъпването на описаните материали в КЗД, или че е реализирала вреди за работодателя при неправилно съхранение и/или разходване на стоково-материални ценности, или че не е изпълнила задължението си за правилен подбор на доставчици /както

се твърди в писмената защита/. Липсата на конкретизация за вида на нарушението не позволява да бъде реализирана защитата срещу него. Липсата на конкретно нарушение, което да бъде изведено от оспорената заповед, личи и от становището на ответника – както в отговора на исковата молба, така и в писмената защита, се обосновава законност на уволнението при различно нарушение, водещо до злоупотреба с доверието на работодателя и уронване на доброто име на предприятието. Така в отговора на исковата молба се обосновава нарушение, изразяващо се в закупуване на консумативи на цени, по-високи от регистрираните в системата на НАП /такова се твърди и в писмената защита/, във фактурите не е посочен вида на стоките, клас, брой, което довело до невъзможност за тяхното отчитане. В писмената защита се сочи, че има неизпълнение на задължението за правилен подбор на доставчици, неизпълнение на задълженията за опазване на имуществото на работодателя и полагане на необходимата грижа при разходване на служебни средства.

Изложеното дава основание да се приеме, че заповедта е немотивирана – в нея не е описано в достатъчна степен на яснота онези действия, които работодателят счита за незаконосъобразни, както и кое точно задължение от възложените на служителя по силата на трудовия договор и длъжностна характеристика е нарушено с тях.

Според този състав, порокът не се санира чрез препращането в заповедта към друг документ – протокол от 13.07.2022г. на одитен екип на Сметната палата, с който и след проверка на касови плащания в брой и установяването на фактури с приложени фискални бонове, които при проверка е установено, че са с невалиден QR код или с различна информация от посочената в касовия бон: друга фирма, друг ЕИК, друга стойност на фискалния бон и друга дата. Това е така, защото, от една страна, не е ясно за какво точно неизпълнение на задълженията – тези, вменени с трудовия договор и длъжностната характеристика към него, е реализирана дисциплинарната отговорност. От друга страна, порокът не се санира с препращането към одитния доклад, защото няма данни служителят да е бил запознат с него. Одитният доклад, или извадка от него, не е приложен към исковата молба, поради което няма как и в хода на производството служителят да е могъл и реално да се е запознал с него.

Дори да се приеме, че от заповедта се извежда нарушение на дисциплината, изразяващо се в неизпълнение на задължението на служителя да извърши проверка през мобилно приложение на НАП на фактурите и фискалните касови бонове и техните реквизити, то подобно задължение не се извежда от доказателствата да е възложено в тежест на служителя. Приложеният трудов договор и длъжностна характеристика към него не съдържат задължение за проверка на фактурата и фискалния касов бон към нея в системата на НАП. Подобно задължение не може да се подведе и под описаните в длъжностната характеристика за длъжността „главен специалист“ други задължения. Наличието на вменено с това съдържание задължение не се извежда и от събраните по делото гласни доказателства. Показания на разпитания свидетел Б. дават яснота, че при проверка на касови бонове се е сравнявало да имат код, атрибутите на фактурата да съответстват на тези на касовия бон и фактурата и да съответстват по цена, да съответстват по име на фирмата и

към датата на одитния доклад никой не е знаел за програмата за проверка на НАП. Освен това, доказателства, че това задължение не е изпълнено, не са налични по делото. Както се посочи, за доказване на твърдяното нарушение, би могло да се ползва препращането към одитния доклад, но последният не е сведен до знанието на служителя, нито е приложен по делото. Други доказателства освен него по делото не се съдържат.

От мотивите на заповедта за уволнение не става ясно дали дисциплинарната отговорност е ангажирА. по повод липсата на документи, доказващи по безспорен начин постъпването на описаните материали в Комисията. Дори да се приеме противното, задължение, според длъжностната характеристика, на служителя на длъжност „главен специалист“ в отдел „Управление на собствеността“ при дирекция ФСДУС, е да завежда и поддържа картотека на постъпилите стоки и материали, инвентар, обзавеждане и канцеларски материали. Казано по друг начин, ищецът по делото е следвало да води отчетност на материалите, които купува. Доказателства за неизпълнение на това задължение обаче не са налични по делото. В допълнение, показанията и на двамата свидетели сочат, че ръководството е имало доверие на служителя поради дългия му стаж на работа в предприятието, поради което сами не са следили отчетността му, а това е сторено от одитния екип. Както се посочи по-горе, констатациите в одитния доклад не могат да се ползват, а други доказателства по делото, включително експертиза, даващи яснота за наличността на материалите преди одитния период, по време на и след твърдените доставки, не са искани и представени.

От мотивите на заповедта за уволнение не става ясно дали дисциплинарната отговорност е ангажирА. за констатирани липси. Ако се приеме, че това е така, отново не става ясно от къде произтичат тези липси – дали от липса на стоките като такива в материално отношение, или от неправилно разходване на средствата за закупуването им. Неяснотата отново дава основание оспорената заповед да се приеме за немотивирА.. При все това, от заемА.та от ищеца длъжност, а също от вменените му задължение, се обосновава отговорност да пази и съхранява закупените материали. Свидетелските показания сочат, че консумативи на служителите при ответното предприятие не са липсвали. По отношение на липси, произтичащи от неправилно разходване на средствата за закупуването им – в приложението към заповедта и вписаното в самата заповед за уволнение /в частта на препратката към одитния доклад – „друга стойност на фискалния бон“/, показва констатация, че след проверка на фискалните касови бонове в системата на НАП е установено, че въведените в системата стойности по фактурите са по-ниски от тези, вписани в самите документи. В тежест на служителя е било да организира и извърши закупуването им, но доказателства, в това число експертни заключения, за констатирА.та разлика в цената на стоката по фактура и отчетената в регистъра на НАП, при позоваване на това нарушение за реализиране на дисциплинарната отговорност, не са налични по делото. Няма и доказателства за съпричастност на служителя към това нарушение, доколкото няма данни кой е регистрирал фактурите и реализирал разликата в цената.

В заключение, съобразно релевираните пороци, този съдебен състав приема, че

работодателят не е спазил изискването по чл. 195 КТ да мотивира заповедта за уволнение, а в допълнение, не е доказал и извършване на твърдяното дисциплинарно нарушение. Липсата на тази предпоставка прави ненужно обсъждането дали нарушението изпълва критериите на „злоупотреба с доверието на работодателя“, „уронване на доброто име на предприятието“ и дали е „тежко“ по смисъла на чл. 189 КТ.

Изложените по-горе мотиви дават основание предявеният от служителя иск с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ да уважен, като бъде прогласено уволнението за незаконно и се отмени оспорената заповед, с която то е извършено.

По иска по чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ:

Основателността на иска се обуславя от незаконността на уволнението, до какъвто извод съдът достига. Като последица от уважаване на главния иск, на уважаване подлежи и акцесорната претенция по чл.344, ал.1, т.2 КТ за възстановяване на Л. Т. на заемА.та от нея преди уволнението длъжност „главен специалист“ в отдел „Управление на собствеността“ при дирекция „ФСДУС“ на Комисия за защита от дискриминацията.

По иска по чл. 344, ал. 1, т. 3 вр. чл. 225, ал. 1 КТ

Искът за заплащане на обезщетение за оставане без работа поради незаконното уволнение е предявен в размер на 9000.00 лева за времето, през което ищецът е остА.л без работа след твърдяното незаконно уволнение в периода 01.08.2022 г. – 01.02.2023 г., до окончателното плащане. Уважаването на този иск предполага установяване незаконността на прекратяването на трудовото правоотношение и оставането на ищеца без работа в резултат от уволнението за процесния период. В случая съдът достига до извод за незаконност на извършеното уволнение. От представеното копие на трудовата книжка не се извежда започване на работа за исковия период при друг работодател. Искът за обезщетение не се оспорва с подобен довод от стрА. на ответника, т.е. не са въведени възражение, че ищецът е постъпил на работа в исковия период. Релевирано е възражение, че обезщетението не се следва поради упражняване право на пенсия, в резултат на което ищецът не е остА.л без доходи, което съдът намира за неоснователно и недоказано. Доказателства по делото за придобито и упражнено право на пенсия от ищеца не са налични. Няма данни и кога е упражнено това право, ако въобще е упражнено, респ. какъв е размера на пенсията, поради което възражението не се споделя и обезщетение се дължи. При съобразяване на размера на обезщетението съдът взе предвид brutното трудово възнаграждение на ищеца през предходния пълен отработен месец, възлизащо в размер на 1295.00 лева, както е прието от самия работодател в оспорената заповед. За претендиращия период от 01.08.2022 г. до 01.02.2023 г. дължимото обезщетение възлиза на 7770.00 лева, до която сума предявеният иск следва да се уважи, а за разликата над нея – подлежи на отхвърляне като неоснователен и недоказан.

По разноските

Разноските се разпределят по правилата на чл. 78, ал. 1 и ал. 3 ГПК.

С оглед изхода на спора, разноски се дължат на ищеца съобразно уважената част от иска. Разноски за адвокатско възнаграждение са своевременно претендирани, представени са доказателства за плащането му и възлиза в размер на 900.00 лева. Доколкото по делото са предявени три обективно кумулативно съединени иска и при липса на означение на размера на възнаграждение за всеки от тях, то съдът приема, че е по равно. Ето защо, дължимите разноски възлизат на 856.66 лева /по 300.00 лева за двата неоценяеми иска и 256.66 лева за оценяемия иск съобразно уважената част/.

На разноски има право и ответника. Разноски са претендирани, представени са доказателства за плащането им и са в размер на 2228.40 лева с ДДС. Доколкото по делото са предявени три обективно кумулативно съединени иска и при липса на означение на размера на възнаграждение за всеки от тях, то съдът приема, че е по равно, т.е. по 742.80 лева за всеки иск. Разноски на ответника се дължат само по третия обективно кумулативно съединен иск и съобразно размера на отхвърлената част, поради което му се дължи сумата от 107.29 лева.

По аргумент от чл. 78, ал. 6 вр. чл. 83, ал. 1 ГПК разноските за държавна такса по исковете по чл. 344, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 вр. чл. 225, ал. 1 КТ /последния съобразно размера на уважената част/ са в тежест на ответника, а именно: за иска по чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ държавна такса в размер на 50.00 лева, по иска по чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ държавна такса в размер на 50.00 лева, като държавната такса е определена при съобразяване на правната и фактическа сложност на делото, по иска по чл. 344, ал. 1 вр. чл. 225, ал. 1 КТ държавна такса в размер на 308.00 лева /7700*4%/, или общо държавна такса от 408.00 лева.

Мотивиран от гореизложеното, Софийският районен съд, Второ гражданско отделение, 55^{-ти} състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ, на основание чл.344, ал.1, т.1 КТ, като незаконосъобразно, уволнението на Л. Д. Т., ЕГН *****, с адрес гр. София, ж.к. „Л.“, бл. ..., ап., извършено със Заповед № 32/01.08.2022г. на работодателя Комисия за защита от дискриминация, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Д. Ц.“ № ..., представлява. от председателя доц. д-р А. Д..

ВЪЗСТАНОВЯВА, на основание чл.344, ал.1, т.2 КТ, Л. Д. Т., ЕГН *****, с адрес гр. София, ж.к. „Л.“, бл. ..., на заемА.та преди незаконосъобразното уволнение длъжност „главен специалист - домакин“ в отдел „Управление на собствеността“, Дирекция „Финансово-стопански дейности и управление на собствеността“ в Комисия за защита от дискриминация, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Д. Ц.“ №

ОСЪЖДА, на основание чл.344, ал.1, т.3, вр. чл.225, ал.1 КТ, Комисия за защита от

дискриминация, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Д. Ц.“ № 35, представлява. от председателя доц. д-р А. Д., да заплати на Л. Д. Т., ЕГН *****, с адрес гр. София, ж.к. „Л.“, бл., ап. ..., сумата от **7700.00 лева** - обезщетение за оставането ☐ без работа за периода от 01.08.2022г. до 01.02.2023г. вкл., като **ОТХВЪРЛЯ** иска за горницата над тази сума до пълния искан размер от 9000.00 лева като неоснователен и недоказан.

УКАЗВА на ответника, че присъдените суми може да заплати по следната банкова сметка на ищеца: при „Банка ДСК“.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, Комисия за защита от дискриминация, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Д. Ц.“ №..., представлява. от председателя доц. д-р А. Д., да заплати на Л. Д. Т., ЕГН *****, сумата от **856.66 лева** – разноси по делото съобразно уважената част.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, Л. Д. Т., ЕГН *****, да заплати на Комисия за защита от дискриминация, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Д. Ц.“ № ..., представлява. от председателя доц. д-р А. Д., сумата от **107.29 лева** – разноси по делото съобразно уважената част.

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал. 6 вр. чл. 83, ал. 1 ГПК, Комисия за защита от дискриминация, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Д. Ц.“ № ., ...представлява. от председателя доц. д-р А. Д., да заплати по сметка на Софийския районен съд сумата **408.00 лева** държавна такса.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийския градски съд с въззивна жалба в двуседмичен срок от датата на съобщаването му на страните.

***ПРЕПИС** от решението да се връчи на страните.*

Съдия при Софийски районен съд: _____